

Schmehl János

20 ÉVES A BÖRTÖNLELKÉSZI SZOLGÁLAT

A börtönlelkészeink, a már nyugállományba vonult börtönlelkészek és valamennyi börtönpasztorációban, börtönmisszióban elhivatott egyházi, civil szervezet vezetője, munkatársa az elmúlt évek során bebizonyították, hogy a börtön falai között végzett lelkészi munkájukban kiemelt jelentőségű a küldetéstudat és a missziós szemlélet, amelyek a büntetés-végrehajtásban szolgálatot teljesítőknél elengedhetetlen fontossággal bírnak. Jó emberismerő képességük nyomán elért sikeres tevékenységük nem csak a fogvatartottak és a büntetés-végrehajtásról kialakított társadalmi kép szempontjából előnyös, hanem példaértékű lehet a fiatal lelkészek számára is.

Jóvátételi és lelkiismereti programok kidolgozása és megvalósítása, a vallási részlegen vállalt 0-24 órás szolgálat, aktív bekapcsolódás a reintegrációs munkába – csak, hogy néhányat említsek az elmúlt 20 év megannyi kreatív ötlete és projektjei közül, amelyeket nekik köszönhetünk.

Sokan nem így gondolják, de mi nap mint nap látjuk, tapasztaljuk, hogy a börtönlelkészek tevékenysége is egy kőkemény, fáradtságos munka, amely sokszor nehéz és kudarcoktól sem mentes. Köszönet nekik a kitartásért, az együttműködésért.

Engedjék meg, hogy megosszak Önökkel pár gondolatot arról, hogy milyen nagymértékben és miért is tartjuk fontosnak, pótolhatatlannak feladatkörüket.

A börtön nehéz terep mind a személyi állomány, mind a fogvatartottak és mind a papok, lelkészek, hitet terjesztők számára egyaránt. A nehéz tereptől azonban mi nem riadunk vissza, és örülünk annak – nagyra értékeljük –, hogy 20 éve rendíthetetlenül velünk tartanak ebben a munkában a börtönlelkészek is. Sok fogvatartott számára nyújt pótolhatatlan kapaszkodót a jelenlétük és a bv. intézet falai között végzett tevékenységük. Biztos vagyok benne, hogy sok pozitív irányba tartó emberi fejlődés, jó útra térés köszönhető nekik, amely nagyban segíti a reintegrációs célok megvalósulását, a visszaesés elleni küzdelmet és a rendkívüli események megelőzését.

Úgy gondolom, hogy az eredetileg több mint fél évvel ezelőttre, a Belügyminisztérium Márványaulájába tervezett jubileumi eseményen személyes jelenlétük biztosításával talán

jobban, az alkalomhoz és a program tematikájához még inkább méltó módon kifejezhetjük volna a Börtönlelkészi Szolgálat szervezeti megbecsülését, rangját. A pandémiás helyzet alakulásának bizonytalansága miatt azonban nem szerettünk volna még tovább várni, így rendhagyó módon – online formában – ünnepeltük meg a jubileumot, melyre nagy örömmre szolgált, hogy valamennyien elfogadták meghívásunkat.

Mély fájdalom, hogy L. Molnár István és Hajdú Miklós kollégáink személyesen már nem lehetettek köztünk, de biztos vagyok benne, hogy lélekben együtt ünnepeltek velünk. Ők a börtönlelkészség kezdetétől fogva jelen voltak a Budapesti, illetve a Sátorlajújhelyi Fegyház és Börtönben. L. Molnár úr sokat tett a családi kapcsolatok erősítéséért, de rendkívül nagy munkát fektetett a Kálvin évhez kapcsolódó programok megvalósításába is. Hajdú úr könyvtárat fejlesztett és meghonosította a börtönkursillo programot. Nagy értékei voltak ők a büntetés-végrehajtásnak, érezzük hiányukat. Isten nyugosztalja őket.

Úgy gondolom, hogy a börtönlelkészek, valamint bv. intézetekbe bejáró börtönmissziós munkatársak számára is egyformán embert próbáló éven vagyunk túl, hiszen a fogvatartottak vallásgyakorlásának biztosítására jelenleg is csak jóformán a virtuális terek igénybevételével van mód. A digitális eszközökben rejlő lehetőségek kiaknázása egy új szemléletet, egy új gyakorlatot kívánt meg a börtönlelkészeketől.

Annak érdekében, hogy a fogvatartottak részére a digitális úton történő tájékoztatás és informálás háttere folyamatosan biztosított legyen, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága kiemelt figyelmet fordított a járványhelyzet kezelése során arra, hogy valamennyi tartós elhelyezésre szolgáló zárkában és lakóhelyiségben rendelkezésre álljon televízió, valamint lehetőség legyen a zárt rendszerű videócsatorna hálózat elérésére. Itt köszönöm meg a gondoskodásukat azzal összefüggésben, hogy a DVD lemezekre kiírt, illetőleg online megküldött missziós anyagokkal a lelkészek támogatták munkánkat, és őrizték a hitet, a reményt a fogvatartottak lelkében.

A börtönlelkészekén kívül a nyomasztó lelki terhek elviselésében, a megfelelő megoldások megtalálásában, a vigasztalásban kiemelt fontosságú szerephez jutnak a missziós szervezetek, laikusok, kellő empátiával rendelkező világi segítők, egyéb külső kapcsolatok. Szerencsére a magyar társadalomban nagy számban megtalálhatóak az ilyen feladatokat önként vállaló missziók, személyek. Jelenleg több mint 30 civil, egyházi és karitatív szervezet működik közre a bv. ezen feladatainak ellátásában. A különböző szervezetek, vallási gyülekezetek közreműködése megteremti annak a lehetőségét, hogy a szabadult elítélt társadalom által történő befogadása zökkenőmentesen menjen végbe.

Személy szerint bízom abban, hogy az év második felében előttünk álló olyan kiemelt feladatok, mint például a Nemzetközi Eucharisztikus Konferencián történő részvétel,

vagy az egyházi ünnepek méltó megünneplése, már a korábban megszokott, „normál” életünknek megfelelő mederben történhet meg. A fogvatartotti rendezvények, a szervezeti események, a különféle jóvátételi programok (mint például a börtöncursillos alkalmak, az APAC rendezvények, a családi istentiszteletek, az imanap, vagy a társadalmi jóvátétel jegyében végzett temető karbantartási munkák stb.) visszaállítása pedig nagyban hozzájárulhat a reintegrációs célkitűzéseink eléréséhez.

Nagy örömömről szolgál, hogy az egyházak magas rangú képviselői, valamint a börtönpasztorációs munkában részt vevő munkatársaik egyaránt szívükön viselik a magyarországi büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott személyek lelki gondozását. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani azért a hathatós segítségért, támogatásért, amit a börtönlelkészi és a missziós szolgálat hatékony működtetése érdekében tettek, tesznek, és hiszem, hogy a jövőben is tenni fognak.

Böjte Csaba, ferences rendi szerzetes által a perifériára szorultak vonatkozásában megfogalmazott gondolatok tökéletesen rávilágítanak az Önök által végzett munka jelentőségére: *„A szeretet nem jutalom, annak kell adni, akinek szüksége van rá.”*

A 20 éves jubileumhoz gratulálok, egyben engedjék meg, hogy a jövőre nézve jó egészséget, kitartást és hitet kívánjak a börtönlelkészek áldozatos szolgálatához!